

**KAUNO LOPŠELIO - DARŽELIO  
„ŠERMUKŠNĖLIS“  
UGDYMO KOKYBĖS SAMPRATA**

**Ugdymo kokybė** – tai sutartinių veiklos požymių visuma, rodanti, kokiais būdais ir priemonėmis yra pasiekiami įstaigos ugdymo tikslai, siekiant tenkinti individualius ugdytinių poreikius.

**Ugdymo kokybės tikslas** - gerinti sutartinius ugdymo kokybės veiklos požymius, duomenų rinkimą, tyrimą ir stebėseną, taip užtikrinant ugdymo kokybės efektyvumą įstaigoje.

**SUTARTINIAI UGDYMO KOKYBĖS VEIKLOS  
POŽYMAI**

<b>POŽYMIS</b>	<b>APRAŠYMAS</b>
<b>UGDOMOJI APLINKA</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pedagogas suskirsto grupės erdvę į veiklos centrus, skatindamas vaikų aktyvų ugdymą(si).</li> <li>• Užtikrina, kad ugdomoji aplinka yra fiziškai saugi ir lengvai stebima.</li> <li>• Pasiūlo įvairių vaiko raidą atitinkančių priemonių, skatinančių tyrinėjimą, žaidimą, mokymą(si) bei savarankišką informacijos ieškojimą.</li> <li>• Sukuria atmosferą, nevaržančią vaikų saviraiškos.</li> <li>• Skatina vaikus dalyvauti planuojant, kuriant ir prižiūrint savo aplinką.</li> <li>• Pertvarko fizinę erdvę taip, kad ji atitiktų įvairaus amžiaus vaikų reikmes.</li> <li>• Sukuria vaikams skirtą asmeninę erdvę savo daiktams pasidėti.</li> <li>• Sukuria situacijas, kuriose vaikai bendradarbiauja, keičiasi vietomis, padeda vienas kitam siekti rezultato.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dalinasi su vaikais atsakomybe už ugdomąją aplinką, įtraukiant juos į skelbimų rašymą, veiklų inicijavimą, darbų pasiskirstymą ir t.t.</li> </ul>
<b>PEDAGOGŲ IR VAIKŲ SANTYKIAI</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bendrauja su vaiku nuoširdžiai, rūpestingai, rodo pagarbą kiekvienam vaikui.</li> <li>• Sudaro galimybę vaikams pasidalinti savo jausmais, patyrimu, mintimis.</li> <li>• Praktikoje pritaiko savo žinias apie vaiko raidą, gebėjimus.</li> <li>• Skatina aktyvų vaikų dalyvavimą, organizuojant įvairius renginius, veiklas.</li> <li>• Skiria dėmesį kiekvienam vaikui, remiasi vaiko stipriosiomis pusėmis.</li> <li>• Pedagogas skatina vaikų iniciatyvumą, savarankiškumą, pasitikėjimą savimi.</li> <li>• Skatina vaikų tarpusavio bendravimą ir bendradarbiavimą.</li> <li>• Sudaro vaikams galimybes pasirinkti veiklą, priemones, planuoti ką veiks.</li> <li>• Drąsina vaikus išsakyti savo nuomonę ir dalyvauti sprendimų priėmimo procese.</li> <li>• Demonstruoja pagarbą grupės susitarimams ir tuo pačiu skatina vaikus jų laikytis.</li> <li>• Bendradarbiauja su ugdymo įstaigos specialistais, siekiant gerinti vaikų ugdymo(si) sąlygas bei rezultatus.</li> <li>• Užmezga socialinius ryšius su šeimomis, bendruomenės nariais.</li> </ul>
<b>UGDYMO STRATEGIJOS</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Siūlo veiklas, kurias skatina tyrinėjimą, eksperimentavimą ir kūrybiškumą.</li> <li>• Pritaiko medžiagą ir pedagogines strategijas pagal vaikų raidos reikmes, interesus ir kitus jų skirtumus.</li> <li>• Supažindina vaikus su ugdymo tikslais ir skatina vaikus reflektuoti apie ugdymosi procesą ir rezultatus.</li> <li>• Siūlo veiklas, kurios padeda suvokti jų individualumą ir savitumą.</li> <li>• Taiko strategijas, kurias skatina vaikų iniciatyvumą ir savireguliaciją.</li> <li>• Padeda vaikams formuoti teigiamus santykius ir bendradarbiauti su kitais.</li> <li>• Grupės aplinką paruošia taip, kad vaikai turėtų galimybių dirbti individualiai,</li> </ul>

	<p>mažose ar didelėse grupėse.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Naudoja pedagogų parinktas, vaikų ir tėvų pasiūlytas temas.</li> <li>• Pasiūlo veiklą, kuri remiasi anksčiau vaikų įgytomis žiniomis ir įgūdžiais .</li> <li>• Skatina vaikus naudoti kuo įvairesnius informacijos šaltinius (enciklopedijas, knygas atsineštas iš namų, šeimų istorijas, nuotraukų albumus ir kt. šaltinius).</li> <li>• Formuoja socialinius įgūdžius ir žinias, skatina vaikus mąstyti, argumentuoti.</li> </ul>
<b>PLANAVIMAS IR VERTINIMAS</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ugdomąją veiklą planuoja metams, savaitei.</li> <li>• Planavimas atspindi ugdymo programos turinį.</li> <li>• Numato konkrečius ugdymo tikslus ir uždavinius.</li> <li>• Taiko ŽNI metodą.</li> <li>• Planuojant veiklą, atsižvelgia į vaikų amžių, gebėjimus bei interesus.</li> <li>• Planuojant ugdymo procesą palieka erdvės vaikų idėjoms, sumanymams.</li> <li>• Planuoja individualią vaikų veiklą, veiklą mažose grupelėse ir visos grupės veiklą.</li> <li>• Į vertinimo ir planavimo procesą įtraukia ir kitus įstaigos specialistus.</li> <li>• Sistemingai stebi, fiksuoja, dokumentuoja vaiko pažangą.</li> <li>• Vaikus vertina pagal įstaigos parengtą pažangos ir vertinimo sistemą.</li> <li>• Taiko neformalius pasiekimų ir vertinimo būdus.</li> <li>• Vertinimo rezultatus naudoja planuojant ir koreguojant tolesnę ugdomąją veiklą.</li> <li>• Įvairiais metodais (anketos, pokalbiais ir t.t) renka informaciją iš tėvų apie jų lūkesčius dėl vaiko ugdymo ir panaudoja ją kurdamas planus.</li> </ul>
<b>ŠEIMOS BENDRADARBIAVIMAS</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pedagogas randa įvairių būdų visoms šeimoms dalyvauti ugdymo procese.</li> <li>• Įtraukia tėvus į projektus, renginius, šventes, vykstančias grupėje ar įstaigoje.</li> <li>• Pedagogas su šeima bendrai derina vaiko ugdymo prioritetus.</li> <li>• Palaiko ryšį su šeimomis, norėdamas išsiaiškinti vaiko stipriąsias puses, poreikius, interesus.</li> <li>• Renka informaciją apie šeimos narių</li> </ul>

	<p>interesus, pomėgius, profesijas, šventes, tradicijas.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Suteikia galimybę tėvams mokytis, dalintis žiniomis apie vaiko priežiūrą, raidą ir ugdymą.</li> <li>• Renka informaciją, ko iš ugdymo įstaigos tikisi tėvai ir ją panaudoja planuojant ugdymo procesą.</li> <li>• Rengia tėvų – pedagogų susitikimus, kur kalbama apie vaiko pažangą, pasiekimus, vaikų ugdymo patirtį.</li> <li>• Padeda šeimoms gauti jų vaikams reikalingą paramą ir paslaugas.</li> <li>• Įtraukia tėvus į vaikų pažangos vertinimą.</li> </ul>
<p><b>PROFESINIS TOBULĖJIMAS</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Planuoja savo profesinį tobulėjimą.</li> <li>• Įsivertina savo pedagoginės praktikos stipriąsias ir silpnąsias puses (savianalizės anketa).</li> <li>• Geba naudotis įvairiais informaciniais ir komunikaciniais šaltiniais.</li> <li>• Yra atviras naujoms idėjoms, geba taikyti švietimo naujoves.</li> <li>• Bendradarbiauja su kitais pedagogais, socialiniais partneriais, siekdamas pagerinti savo pedagoginę praktiką, ugdymo kokybę.</li> <li>• Dalyvauja darbo grupėse, siekiančiose tobulinti pedagoginę praktiką.</li> <li>• Dirba komandoje su kolegomis, siekdami bendrų ugdymo tikslų.</li> <li>• Dalyvauja kvalifikacijos tobulinimo seminaruose.</li> <li>• Teikia profesinę pagalbą mažesnę patirtį turintiems pedagogams.</li> <li>• Metodinėje taryboje pateikia dalykinių ir metodinių rekomendacijų.</li> <li>• Rengia ir skaito pranešimus įstaigoje ir už įstaigos ribų.</li> </ul>
<p><b>SOCIALINĖ INKLIUZIJA</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Gerbia kiekvieną vaiką ir suteikia visiems lygias galimybes dalyvauti švietimo įstaigos gyvenime.</li> <li>• Ugdomąją aplinką ir veiklas pritaiko skirtingų ugdymosi poreikių vaikams.</li> <li>• Skatina pagarbą ir toleranciją visiems žmonėms, kitų požiūriams, pasirinkimams.</li> <li>• Pastebi, kai vaikai nepriima į savo tarpą vaiko dėl išankstinio neigiamo nusistatymo ir stereotipų.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Planuoja žaidimus ir kitas veiklas, kurios padeda vaikams ugdytis socialinius įgūdžius.</li> <li>• Grupėje kaupia nuotraukas, knygas, žaidimus, pagarbiai pasakoja apie pasaulyje gyvenančių žmonių įvairovę.</li> <li>• Suteikia vaikams galimybes reikšti skirtingas nuomones, diskutuoti, kritiškai mąstyti.</li> </ul>
--	---

## UGDYMO KOKYBĖS UŽTIKRINIMO IR PALAIKYMŲ KRITERIJAI

<b>Ugdymo kokybės užtikrinimo ir palaikymo kriterijus</b>	<b>Ugdymo kokybės užtikrinimo ir palaikymo kriterijaus aprašymas</b>
Kokybės sampratos ir tikslų nustatymas.	<p>Apibrėžiant įstaigos ugdymo kokybės sampratą pasirinkti šie veiklos požymiai, nes:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pedagogų, vaikų santykiai ir sąveika turi lemiamos įtakos vaikų socialinei, fizinei, kalbinei ir pažintinei raidai;</li> <li>- efektyvus šeimos, įstaigos bendruomenės bendradarbiavimas užtikrina kiekvieno vaiko ugdymosi poreikius;</li> <li>- vertybinių nuostatų formavimas ugdytiniams grindžiamas žmogaus teisėmis, socialine inkluzija bei atviros demokratinės visuomenės vertybėmis užtikrina, kad vaikas taps aktyvus ugdymo(si) proceso dalyvis bei visuomenės narys;</li> <li>- vertinimas ir planavimas turi didelę reikšmę ugdymo(si) proceso kokybei, kai norima pasiekti kiekvieno vaiko ugdymo sėkmę;</li> <li>- ugdymo strategijų taikymas, kurios padeda vaikui sėkmingai ugdytis ir pasiekti rezultatų;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ugdomoji aplinka, daranti įtaką vaikų socialinei, emocinei ir fizinei raidai;</li> <li>- pedagogų kvalifikacijos tobulinimas, numatant pasekmes rezultatams (vaikų ugdymui, profesinei praktikai, įstaigos veiklos tobulinimui).</li> </ul>
<p>Ugdymo programos ir vaikų pasiekimų vertinimo sistemos parengimas.</p>	<p>Ugdymo programos ir vaikų pasiekimų vertinimo sistemos parengimas naudingas kiekvienam įstaigos vaikui, jį ugdančiam pedagogui, visai bendruomenei todėl, kad įstaigos pedagogai turi realią galimybę, kurdami programą atsižvelgti į įstaigą lankančių vaikų poreikius, tėvų lūkesčius suformuluoti ugdymo(si) turinį bei metodus, numatyti sėkmės rodiklius, prognozuoti vaiko ugdymosi rezultatus.</p> <p>„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ taikomas stebint vaikų raidą ir pažangą, vertinant ugdymosi kokybę. Vaikų pasiekimų bei pažangos stebėjimas sudaro prielaidas tikslingiau pritaikyti ugdymosi turinį, būdus bei aplinką kiekvienam vaikui ir visai grupei, atsižvelgiant į vaikų pasiektą pažangą bei tolimesnius ugdymo poreikius.</p>
<p>Pedagoginis personalas, kvalifikacijos kėlimas ir darbo sąlygų gerinimas.</p>	<p>Ugdymo kokybę užtikrina tie įstaigos pedagogai, kurie rūpinasi savo asmeniniu ir profesiniu tobulėjimu, suvokia mokymosi visą gyvenimą svarbą. Pedagogai turi įgyti naujų gebėjimų ir kompetencijų. Tokių gebėjimų kaip kurti savo įstaigos programą, atsižvelgiant į konkrečių vaikų poreikius, gebėjimą dirbti įvairių specialistų komandoje (pedagogas, socialinis pedagogas, psichologas, logopedas) gebėti reflektuoti, bei įsivertinti savo darbo veiksmingumą. Pedagogų darbo sąlygos (prieinama parama, priemonių gausa) yra svarbios ugdymo kokybei.</p>
<p>Ugdytinių šeimų ir bendruomenės sudominimas.</p>	<p>Pripažindami šeimos ir namų aplinkos svarbą vaiko ugdymuisi įstaigos pedagogai siūlo įvairių būdų, kuriais šeimos gali prisidėti prie savo vaikų ugdymo grupėse ir švietimo įstaigos gyvenimo. Siekiant geriau atliepti kiekvieno vaiko ugdymosi poreikius, svarbu atsižvelgti į šeimų ir bendruomenių įvairovę, jų poreikius, bei požiūrį.</p>

	<p>Ikimokyklinės ugdymo įstaigos kokybės sampratai didelę įtaka daro tėvų požiūris. Siekiant išsiaiškinti tėvų nuomonę apie svarbiausius ugdymo aspektus įstaigoje, 2013 m. atliktas vartotojų pasitenkinimo viešosiomis paslaugomis tyrimas, išsiaiškinta tėvų nuomonė šiais ugdymo kokybės aspektais: pedagogų, vaikų santykiai ir sąveika, įstaigos ugdymo aplinka, socialinės ir fizinės vaikų veiklos, sveikatos ir saugumo užtikrinimas. Tyrimo rezultatai paskelbti įstaigos internetinėje svetainėje.</p>
<p>Duomenų rinkimo, tyrimų ir stebėsenos gerinimas.</p>	<p>Duomenų rinkimas, stebėsenos gerinimas, tyrimų planavimas ir vykdymas, jų rezultatų analizė, duomenų bazės kaupimas turi tapti prioritetu, nes tai užtikrins ugdymo kokybę įstaigoje.</p> <p>Taikomi ugdymo kokybės užtikrinimo ir palaikymo būdai: ugdymo proceso stebėjimas, tyrimų organizavimas, tėvų, pedagogų anketavimas. Pasirinkta veiklos požymių stebėseną vykdoma siekiant atlikti tyrimą, interpretuoti gautus rezultatus ir inicijuoti pageidaujamus pokyčius. Ugdymo proceso tyrimui naudojama R.Rimkienės parengta septynių kokybiškos pedagogikos principų skalė. Pedagogai pažymi, kaip ugdymo procese taiko sutartinį veiklos požymį: visada, dažnai, kartais, niekada. „Savianalizės ir veiklos tobulinimo“ anketoje, kurią pildo pedagogai kiekvienais mokslo metais, analizuojama pedagoginė veikla, vykdyta mokslo metų eigoje.</p> <p>Įstaigos ikimokyklinės ugdymo programos kokybę, kaip tyrėjai vertina įstaigos pedagogai, vaikų tėvai, savivaldybė (pritaria programai Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu). Užtikrinant ugdymo kokybę įstaigoje didesnę reikšmę įgyja ikimokyklinės įstaigos veiklos įsivertinimas, kurį atlieka įstaigos pedagogai vykdydami „platųjį“ bei „giluminį“ auditą įstaigoje.</p>